

امتحانات مرکز تكمیلی نیمسال اول ۱۳۹۸-۹۹

ساعت پذیرایی: ۱۰ صبح | نمره: ۱۴ | مدت پذیرایی: ۶۰ دقیقه

رشته‌های فلسفه، کلام، امامت، حدیث و سر

نمره بـ حروف	نمره بـ عدد	نام مصحح اول
نمره بـ حروف	نمره بـ عدد	نام مصحح دوم

مهر مدرسه

مبحث اجزاء (ص ۳۱۶-۳۹۹)	محدوده:
جلد اول و دوم: از اول المقصد الثانی (الملازمات العقلیه) تا ابتدای المساله الثالثه (مساله الصد) (ص ۳۵۴-۲۶۱)	
اصول فقه مظفر	كتاب:
۱	عنوان:
۱۳۹۸/۱۰/۲۵	تاریخ آزمون:
۲۹۸۱/۱۴	کد امتحان:

نام و نام خانوادگی: کد طلیقی: مدرس علیه: شهرستان: استان: نام پدر:

۱- حسن و قبح به معنای «ما له المصلحة و المفسدة» تحت کدام معنای حسن و قبح قرار می‌گیرد؟ ص ۲۷۴ (امتحانات تکمیلی نیمسال اول)
۰/۵

- الف. استحقاق الثواب و العقاب
- ب. المدح و الذم عند العقلاه
- ج. الملائمة و المنافرة
- د. الكمال و النقص

۲- دلیل استحاله جعل حکم مولوی در صورت وجود حکم عقلی چیست؟ ص ۲۹۴

- الف. تحصیل حاصل است.
- ب. جعل بدون داعی است.
- ج. مستلزم تسلسل است.
- د. مستلزم دور است.

۳- در صورتی که مراد از ملازمه بین واجب و مقدمه آن، ملازمه بین بالمعنى الاخص باشد، در چه مبحثی از علم اصول بحث می‌شود؟ ص ۳۱۸

- ۰/۵
- الف. غير مستقلات عقلیه
- ب. مستقلات عقلیه
- ج. اصول عملیه
- د. الفاظ

۴- کدامیک از مقدمات زیر مقدمه وجوب است؟ ص ۳۲۸

- الف. عدالت برای امام جماعت
- ب. سفر برای حج تمتع
- ج. قدرت برای نماز
- د. وضو برای نماز

۵- اقسام دلیل عقلی را با ذکر مثال تعریف کنید. ص ۲۶۳ و ۲۶۴ (امتحانات شهریور ۸۹-۹۰ گرایش تفسیر و علوم قرآن و رودی ۸۸) (امتحانات مرکز مجدد ۹۴-۹۵)

جواب: مستقلات عقلی: دلیل که هر دو مقدمه (صغری و بزری) در آن عقل باشد. حکم عقل به حسن چیزی یا قبح آن (صغری) – حکم عقل بـ ملازمه بین حکم عقل و حکم شرع (بزری) ۲- غیر مستقلات عقلیه: یکی از دو مقدمه شرعاً باشد (صغری) و بزری عقلی باشد. حکم شرعاً بوجوب ذی مقدمه (صلاحه) حکم عقل بـ ملازمه بین وجوب مقدمه و وجوب ذی مقدمه (بزری).

۶- دو مورد از فوارق بین قضایای مشهورات «تأدیبات» و اولیات را بیان کنید. ص ۲۸۷ (مجازی نیمسال دوم ۹۱-۹۲)

جواب: ۱. حاکم در قضایای مشهورات «تأدیبات» عقل عملی و حاکم در قضایای اولیات عقل نظری است.
 ۲. قضایای مشهورات «تأدیبات» واقعیتی غیر از تطابق آراء عقلاً ندارند ولی قضایای اولیات واقعیت خارجی دارند.
 ۳. در قضایای مشهورات «تأدیبات» نیازی نیست که همه عقلاً آن را قبول و بدان معترف باشند اما در قضایای اولیات تمام عقلاً اجماع و اتفاق نظر دارند.
 «ذکر دو مورد از موارد مذکور کافی است و برای هر مورد یک نمره در نظر گرفته شود.»

۷- ملازمه‌ی مذکور در عبارت «إنَّ الْحُسْنَ وَ الْقَبْحَ لَوْ كَانَا لَا يَشْتَانَا إِلَّا مِنْ طَرِيقِ الشَّرِعِ، فَهُمَا لَا يَشْتَانَا أَصْلًا» را به نظر مصنف (۵) تبیین نمایید. ص ۲۸۹ و ۲۹۰ (امتحانات تكمیلی شهریور ۹۰-۹۱) (آزمون علمی نیمسال اول ۹۶-۹۷) (امتحانات تکمیلی نیمسال اول ۹۰-۹۱) (آزمون علمی مدارج شهریور ۹۶)

جواب: وجوب اطاعت اوامر و نواهی شرعی و وجوب معرفت از اموری است که اشاعره و عدیله - یعنی منکران و مشتبه حسن و قبح عقلی - قبول دارند. از اشاعره پرسیده می‌شود: این وجوب چگونه ثابت شده است؟ آنان می‌گویند: از راه شرع. سپس این اشکال بر آنان وارد می‌شود که لزوم اطاعت این امر شارع را از کجا ثابت کرده‌اید؟ اگر بگویند از راه عقل، در واقع به حسن و قبح عقلی اعتراف نموده‌اند و اگر بگویند از راه شرع، باز همان اشکال وارد می‌شود و این اشکال و جواب ادامه پیدا می‌کند و پاسخی ندارد مگر آنکه اشاعره اعتراف به حسن و قبح عقلی نمایند. لذا می‌گوییم: ثبوت حسن و قبح شرعی نیز متوقف بر ثبوت حسن و قبح عقلی است. (رساندن مفهوم کافی است).

۸- چهار خصوصیت از خصائص وجوب غیری را بیان کنید. ص ۳۲۵ (مجازی نیمه سال دوم ۹۱-۹۲) (امتحانات تکمیلی نیمه سال اول ۹۳-۹۴) (آزمون مدارج علمی شهریور ۹۷)

۱. وجوب غیری همان‌گونه که بعث استقلالی ندارد اطاعت استقلالی نیز ندارد و همانا اطاعت از آن برای رسیدن به ذی المقدمه است.
۲. امثال و اطاعت از وجوب غیری ثوابی ندارد همچنان که عصيان و ترك آن عقوبی ندارد.
۳. وجوب غیری توصلی است و عبادی نمی‌باشد.
۴. وجوب غیری در اطلاق و اشتراط و فعلیت و قوه تابع وجوب نفسی است.

۹- شبیهه «مقدمات مفوته» را به اختصار تبیین کرده، صاحب فصول (۶) از طریق واجب معلق چگونه پاسخ می‌دهند؟ ص ۳۳۸ (امتحانات تکمیلی نیمسال اول ۹۶-۹۷)

جواب: در شرع برخی مقدمات واجب، قبل از رسیدن زمان واجب، واجب شده‌اند، در صورتی که اولاً وجوب این مقدمات تبعی است چگونه تابع از متبع خود زماناً مقدم می‌شود و ثانیاً چگونه این مقدمات قبل از رسیدن وقت ذی المقدمه واجب هستند در صورتی که قبل از رسیدن وقت، وجوب فعلیت ندارد اما بعد از رسیدن زمان واجب، نیز به دلیل عدم قدرت (زیرا مقدمه را ترک کرده است) وجوب فعلیت ندارد. صاحب فصول (۶) برای حل شبهه مقدمات مفوته، قائل به واجب معلق می‌باشد به این معنا که وقت در موقّتات فقط وقت واجب است نه وجوب، پس وجوب قبل از رسیدن وقت فعلی است. [نوشنی یک وجه شبهه کفایت می‌کند.]

۱۰- نظر مصنف در خصوص وجوب «مقدمه واجب» را همراه با دلیل بیان نمایید. ص ۳۵۲ (امتحانات شهریور ۸۸-۸۹) گرایش فلسفه اسلامی وروדי (آزمون مدارج علمی آبان ۹۳) (امتحانات تکمیلی نیمسال اول ۹۵-۹۶) (امتحانات تکمیلی شهریور ۹۷-۹۸) (آزمون مدارج علمی آبان ۸۸)

جواب: واجب نیست مطلقاً زیرا در مواردی که عقل بر لزوم چیزی حکم می‌کند و این حکم به گونه‌ای است که برای مکلف، انگیزه بر انجام آن کار می‌شود، دیگر جایی برای امر مولوی باقی نمی‌ماند و مسئله مورد بحث ما (مقدمه واجب) از جهت علت (کبرای کلی) از همین باب است. چرا که اگر امر به ذی المقدمه، داعی مکلف بر انجام مأمور به باشد، همین دعوت و انگیزه- لزومش به حکم عقل - مکلف را وادر می‌کند و فرا می‌خواند که برای تحصیل مأمور به، همه آنچه را که مأمور به بر آن توقف دارد، انجام دهد.